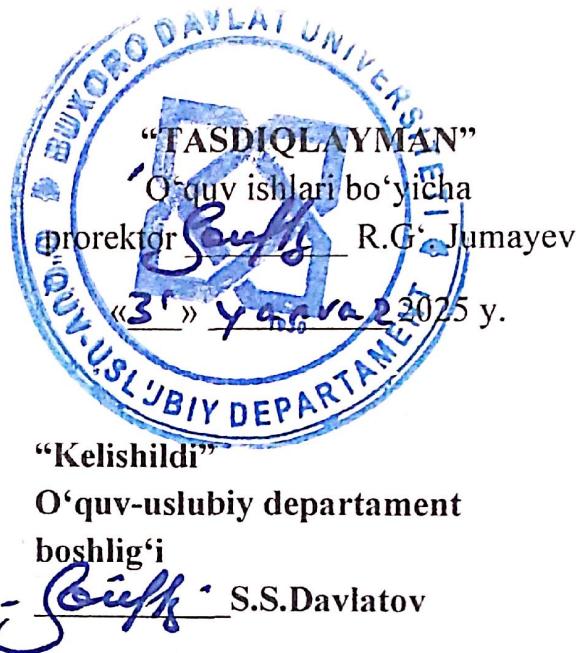

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'limi yo'nalishi bitiruvchilari uchun ixtisoslik fanlaridan
Yakuniy davlat attestatsiyasi imtihon

DASTURI

1.00. Majburiy fanlar:

- 1.14. Senariynavislik va madaniy –ommaviy tadbirlarni tashkil etish.
- 1.15. Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish asoslari.
- 1.18. Madaniyat va san'at sohasi marketingi va menejmenti.
- 1.20. O'zbekiston nomoddiy madaniy merosi.
- 1.25. Madaniyat markazlari ishi.

ANNOTATSIYA

Ishthon dasturi Buxoro davlat universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

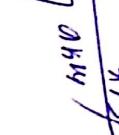
6021-2000 - Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda

boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrler tayyorlovchi olyi ta'limning beshevish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrler tayyorlovchi olyi ta'limning o'quv reja va fan dasturi asosida amalga oshiriladi. Fan dasturlarining nizariy va amaliy mashq'ulotlarini to'liq o'zlashtirgan, yakuniy davlat attestatsiyasidan muvaqqiyatlari o'qigan shaxsiga «bakalavr» malaka(darajasi)si hamda olyi ma'lumot te'g'isidagi davlat namunasidagi rasmiy hujjatlar beriladi. Bakalavr yakuniy davlat attestatsiyasi bo'yicha o'quv rejadagi "1.00. Majburiy" hamda

"2.00. Xitosislik fanlari" fanlari blokidagi Sevariynavitslik va madaniy -omnaviy tadbirlari tashkil etish. Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish asosları. Madaniyat va san'at sohasi marketingi va menejmenti, O'zbekiston nomoddiy madaniy merozi. Madaniyat markazlari ishi fanlari mazmuni qanrab olgan mavzulardan yakuniy davlat attestatsiyasi imtimonini topshiradilar.

Tuzuvchilar:

Sh. K. O'rmonov, Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedrasi o'qituvchisi

S.B. Hamitova, Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedrasi o'qituvchisi

Taqrizchilar:

V.H. Genjayev, Buxoro viloyat qo'g'irchoq teatri direktori, O'zbekiston xizmat ko'satqan artist.

R.R. Avezov, O'zbekiston davlat filarmoniysi

Buxoro viloyat bo'shmasi

2025 yil «31» yanvar dugi 6 - sonli bayonnomma.

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2021 yil 16 noyabreda № 1963-3 son bilan ro'yxatga olingan Olyi va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2021 yil 10 noyabredagi № 38-2021-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi olyi ta'lim muassasulari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida NIZOM"ga o'zgartirishlar kiritish haqida"gi № 38-2021-sonli buyrug'iga muvoofiqlik chiqildi.

Muqaddima

I. Umumiy qoidalar

II. Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari

III. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tarkibi

IV. Yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tarifi

V. Yakuniy qoidalar

Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni va Olyi ta'limning Davlat ta'lim standartiga muvoofiqlik olyi ta'lim muassasalarini bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tarifini belgilaydi.

I. UMUMIY QOIDALAR

1. Olyi ta'lim muassasaları bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari o'quv jarayoni jadvaliga muvoofiqlik o'tkaziladi.

2. Yakuniy davlat attestatsiyasi olyi ta'lim muassasidagi har bir ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha tashkil etiladigan yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tomonidan analoga oshiriladi.

3. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalarining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:
bitiruvchining bilim, malaka va ko'nkma darajasining davlat ta'lim standartlari talablariga muvoofiqlik kelishimi kompleks baholash; yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari bo'yicha bitiruvchilarga bakalavr (magistr) akademik darajasini berish masalasini hal qilish; komissiya faoliyatni natijalarini tahlil qilish va ular asosida olyi ma'lumotli kadrlar tayyorlashni takomillashirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

4. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalari o'z faoliyatlarini mazkur Nizom hamda bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari

bo'yicha bitiruvchilarning tayyorligrik darajasi va ta'lim mazmuniga qo'yilgan
rejalariغا muvofiq quyidagi turlardagi attestasiya sinovlaridan iborat:
xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestasiya sinovi (oliy ta'lim muassasi
Kengashi qaroriga asosan o'tkazilishi mumkin);
ta'lim yo'nalishi bo'yicha fanlararo (majburiy fanlar) yakuniy davlat
attestasiya sinovi;

5. Yakuniy davlat attestasiyasi ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) o'quv
rejalariغا muvofiq quyidagi turlardagi attestasiya sinovlaridan iborat:
xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestasiya sinovi (oliy ta'lim muassasi
Kengashi qaroriga asosan o'tkazilishi mumkin);
ta'lim yo'nalishi bo'yicha fanlararo (majburiy fanlar) yakuniy davlat
attestasiya sinovi;

diplom loyihasi himoyasi;
bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertasiyasini) himoyasi.

6. Xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestasiyasi sinovi mazkur fanning
davlat ta'lim standartida belgilangan zaruriy mazmunidan kelib chiqqan holda
o'quv dasturida nazarda tutilgan materiallarni talaba tomonidan o'zlashtirilganlik
darajasini aniqlashga yo'naltirilgan bo'lishi kerak.

7. Ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha fanlararo yakuniy davlat
attestasiya sinovi fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba
tayyorligining mazkur ta'lim yo'nalishi (mutaxassislik) bo'yicha malaka
talablarida bitiruvchiga nisbatan nazarda tutilgan umumiy talablariga ham javob
bera olish darajasini aniqlashga yo'naltirilgan bo'lishi kerak.

8. Yakuniy davlat attestasiyasi majburiy fanlardan (fanlararo) yakuniy
davlat attestasiya sinovi yoki diplom loyihasi himoyasi yoxud bitiruv malakaviy
ishi (magistrlik dissertasiyasini) himoyasi shakilda o'tkazilishi bitiruvchilarning
iqidori, xohishi va ta'lim xususiyatidan kelib chiqqan holda oliy ta'lim muassasi
Kengashi qarori bilan belgilanadi.

Yakuniy davlat attestasiyasi oly ta'lim muassasi Kengashi qaroriga
asosan xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestasiya sinovi qoshimcha sifatida
kitilishi mumkin.

Oly ta'lim muassasi Kengashining qarori bilan bitiruvchi uchun
belgilangan yakuniy davlat attestasiyasing shakli bir o'quv yili davomida
o'zgartirilishiha yo'l qo'yilmaydi.

Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari o'quv jarayoni jadvalida ko'satilgan
muddatlarda fakultet dekanı yoki o'quv-uslubiy bo'lgan (boshqarma) tomonidan
tayyorlangan, oly ta'lim muassasi o'quv ishlari bo'yicha prorektori tomonidan
tasdiqlangan Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari jadvali professor-o'qituvchiarning jaib
eigan holda yakuniy davlat attestasiyasi sinovlarining dasturini va baholash

rezonatori ishlab chiqiladi hamda oly ta'lim muassasi Kengashi tomonidan
tasdiqlanadi va yakuniy davlat attestasiyasi boshlanishidan kamida uch oy oldin
talabalar e'tiboriga yetkaziladi.

II. YAKUNIY DAVLAT ATTESTASIYASI SINOVLARI

KOMISSIYALAR TARKIBI

10. Yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalari raisligiga nomzodlar kafedra
mudiri tomonidan tasdiqlash uchun oly ta'lim muassasi rektoriga (filial
direktoriga) taqdim etiladi.

11. Yakuniy davlat attestasiyasi komissiyasi raislari oly ta'lim muassasi
muassasining idoraviy mansubligidan qat'i nazar, ushu ta'lim muassasasi
faoliyat yuritmayotgan olmlar, ishlab chiqarishning tajribali mutaxassislardan
tegishli oly ta'lim muassasi rektoringin (filial direktoringin) buyrug'i bilan bir
yil (kalender yil) muddatiga tasdiqlanadi.

Bir kishi ketma-ket bir oly ta'lim muassasasida tegishli yo'nalish
(mutaxassislik) bo'yicha ikki martadan ortid yakuniy davlat attestasiyasi
komissiyasining raisi bo'lishi mumkin emas.

12. Yakuniy davlat attestasiyasi komissiyasi raislari rahbarligida oly ta'lim
muassasi rektori (filial direktori) bilan birgalikda xorijiy til bo'yicha yakuniy
davlat attestasiya sinovi (oliy ta'lim muassasi Kengashi qaroriga asosan) va
(yoki) ta'lim yo'nalishi (mutaxassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy davlat
attestasiya sinovi va diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ishi (magistrlik
dissertasiyasini) himoyasi yoki majburiy fanlardan yakuniy davlat
sinovini o'tkazish bo'yicha yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalari tarkibi
shakllantiriladi.

13. Yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalari tarkibi mutaxassis
tayyorlovchi oly ta'lim muassasining ilmiy-pedagogik kadrlari (attestasiya
komissiyasi umumiy tarkibining 50 foizigacha), shuningdek mazkur soha
kadrlarning iste molchilar bo'lgan korxonalar, tashkilot va muassasalarining yuqori
malakali mutaxassislar, turdosh oly ta'lim muassasalarining etakchi professor-
o'qituvchi va ilmiy xodimlari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi
tizimidagi tegishli soha olmlaridan iborat bo'ladi.

14. Yakuniy davlat attestasiya komissiyalari tarkibi kamida 5 nafr
professor-o'qituvchi va mutaxassislardan shakllantiriladi. Yakuniy davlat
attestasiyasi vasiylik kengashi va fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari
vakillari, bitiruvchilarning ota-onalari yoki ularning qonuniy vakillari hamda
kadrlar buyurtmachilari jamoatchilik asosida kuzatuvcchi sifatida qatnashishi
mumkin.

Yakuniy davlat attestasiya sinovlari jayayoni ontayn rejında ovozi videotranslyastiya qilinadi hamda ushbu video tasvirlar 1 yil davomida mutaxassislik kafedrasida saqlanadi.

15. Yakuniy davlat attestasiya sinovlari bo'yicha yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalarining tarkibi oly ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) tomonidan bitiruv semestri boshlanishidan bir oy oldin tasdiqlanadi.

Zaruriyat bo'lganda attestasiya sinovlarning biri bo'yicha bitta rais rahbarligida bir nechta yakuniy davlat attestasiya komissiyalari tuzilishi mumkin.

Yakuniy davlat attestasiyasi jayayonida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lim sifatini nazorat qilish Davlat inspeksiysi vakillari ishtirok etishlari mumkin.

Oly ta'lim muassasalarining davlat attestasiyasiidan o'tmagan yo'nalish va mutaxassislik bitiruvchilarining yakuniy davlat attestasiyasi ushbu oly ta'lim muassasasining yuqori turuvchi vazifiligi (idora) tomonidan tashkil etiladigan davlat attestasiya komissiyasi tomonidan o'tkaziladi.

IV. YAKUNIY DAVLAT ATTESTASIYASINI O'TKAZISH TARTIBI

16. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari boshlanishidan oldin yakuniy davlat attestasiya komissiyasi raislari bilan oly ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) shaxsan yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalarining tayyorgarlik darajasi, komissiya raislari va a'zolarining vazifalari, bitiruvchilarga qo'yilayotgan talablar, tartib-initizom to'grisida yig'ijish o'tkazadi.

17. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari yozma, test yoki og'zaki usulda tashkil etiladi va ushuu tartib oly ta'lim muassasasi Kengashi qarori asosida ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) tomonidan belgilanadi hamda yakuniy davlat attestasiyasi bosqilanshidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi. Talabalar sinov o'kaziladigan fanlar dasturlari bilan ta'minlanadi, ularga tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.

18. Yakuniy davlat attestasiyasiiga tegishli o'quv reja va fan dasturlarini to'liq tugatgan va o'quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatlari o'rganan talabalar qo'yiladi.

O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim muassasalari bitiruvchilari tegishli ta'lim dasturlarini to'liq o'zlashtirgandan keyin yakuniy davlat attestasiyasiidan o'tishlari majburiydir.

19. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari va diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertasiyası) himoyasi yoxud majburiy fanlardan yakuniy davlat attestasiya sinovi yakuniy davlat attestasiya komissiyalarining

ochiq majislardida, a'zolarning kamida uchdan ikki qismi ishtirok etган holda, rai ishtirok etmagan taqdirda rais o'rinosari raisligida o'tkaziladi.

Diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertasiyası) himoyasi yoxud majburiy fanlardan yakuniy davlat attestasiya sinovi ishlab chiqarish bazasida tashkil etilgan kafedra filiallarda sohaning etakchi mutaxassislarini jalb etgan holda o'tkazilishi mumkin.

Yakuniy davlat attestasiyasiaga kiritilgan barcha turdag'i attestasiya sinovlari bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi talabalar bilimini nazorat qilish va baholashning reyting tizimiga muvofiq aniqlanadi hamda yakuniy davlat attestasiyasi komissiyasining majlis bayoni rasmiylashtirilgandan so'ng shu kunning o'zida e'lon qilinadi.

Yakuniy davlat attestasiyaga kiritilgan barcha turdag'i attestasiya sinovlarida mualiflikni o'zlashtirishga (plagiatga) yo'l qo'yilmaydi. Bunday holat aniqlanganda davlat attestasiya komissiyasi tomonidan bitiruvchiga tegishli attestasiya sinovidan qoniqarsiz baho qo'yiladi yoki qo'yilgan ijobjiy baho bekor qilinadi.

20. Yakuniy davlat attestasiya komissiyasi bitiruvchilarning yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari natijalarini asosida ularga ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha bakalavr (magistr) darajasi berish haqidagi qaror qabul qiladi.

Yakuniy davlat attestasiya komissiyalarining qarorlari ochiq ovoz berish yo'li bilan, majisda ishtirok etuvchilarning ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Ovozlar teng bo'lgan holda, raisning ovozi hal qiluvchi hisoblanadi.

21. Oly ta'lim muassasasi bitiruvchisi yakuniy davlat attestasiyasi tarkibiga kiritilgan yakuniy davlat attestasiya sinovidan muvaffaqiyati o'gandan so'ng unga muvofiq darajadagi oly ma'lumot to'grisidagi diplom va uning ilovasi beriladi.

22. Fanlar dasturharini o'zlashtirishda katta yutuqlarga erishgan va o'quv rejasidagi barcha fanlarning kamida 3/4 qismi bo'yicha 90 ball va undan yuqori (5 baholik tizimda 5 baho (a'lo) o'zlashtirish ko'rsatkichlariga erishgan, (bosqqa fanlar bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi 4 bahodan (yaxshi) kam bo'lmagan), shuningdek, o'zlashtirish ko'rsatkichi 71 balдан (5 baholik tizimda yakuniy davlat attestasiyasi sinovlari bo'yicha kamida 90 ball (5 baholik tizimda 5 baho (a'lo) o'zlashtirish ko'rsatkichlariga ega bo'lgan bakalavriat bitiruvchisiga «inttivozli» diplom beriladi.

23. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovidan o'ta olmagan shaxs o'qish muddati tugagandan so'ng, arizasiga muvofiq yakuniy davlat attestasiyasi sinovini keyingi 3 yil davomida qayta topshirish huquqiga ega.

Yakuniy davlat attestasiyasi sinovidan o'ta olmagan shaxs keyingi o'quv yili boshlanganidan keyin yakuniy davlat attestasiya sinovini qayta topshirishga

ruxsat berishni so'rab oliv ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) nomiga ariza bilan murojaat qilishi mumkin. Bunda, shaxsga yakuniy davlat attestasiya sinovini keyingi har bir o'quv yilida (3 yil davomida) 2 martadan ortiq qayta topshirishga yo'i qo'yilmaydi.

Yakuniy davlat attestasiya sinovini qayta topshirishga ruxsat berish oliv ta'lim muassasasi rektoring (filial direktoring) buyrug'i bilan rasmiylashiriladi.

24. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovidan keyingi 3 yil davomida qayta o'ta olmagan talabaga akademik ma'lumotnomma beriladi va u o'matilgan tartibda, to'lov-kontrakt asosida tegishli bitiruv kursiga o'qish uchun qayta tiklanishi mumkin.

26. Uzrli sabab bilan yakuniy davlat attestasiyasi sinovlariga kelmagan talabalar rektoring buyrug'i bilan yakuniy davlat attestasiya komissiyasining ishi yakunianishiga qadar bosha muddattarda o'tkaziladigan yakuniy davlat attestasiyasi sinovlariga kiritilishi mumkin.

27. Yakuniy davlat attestasiyasi sinovlarida olgan bahosiga e'tiroz bildirgan bitiruvchilarning arizalarini ko'rib chiqish uchun oliv ta'lim muassasasi rektoring (filial direktorining) buyrug'i bilan apellyastiya komissiyasi tuziladi.

Apellyastiya komissiyasi oliv ta'lim muassasasining ilmiy-pedagogik kadralari (apellyastiya komissiyasi umumiy tarkibining 40 foizigacha), shuningdek tegishli sohaning malakali mutaxassislari, turdosh oliv ta'lim muassasalarining tajribali professor-o'qituvchi va ilmiy xodimlari orasidan kamida 5 kishidan iborat tarkibda shakllantiriladi.

Apellyastiya komissiyasi tarkibiga joriy yilda yakuniy davlat attestasiyasi komissiyasi ishidha ishtirot etgan shaxslarning kiritilishi ta'qilanganadi.

28. Yakuniy davlat attestasiyasi jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestasiyasi baholari e'lon qilingan kundan e'tiboran uch kun muddat ichida apellyastiya komissiyasiga murojaat qilish huquqiga egadirlar.

29. Apellyastiya komissiyasi o'z xulosasini bitiruvchiga bir kun muddat ichida ma'lum qilishi lozim.

30. Yakuniy davlat attestasiyasi komissiyasining ishi bo'yicha yillik hisobot oliv ta'lim muassasasi Ilmiy kengashida ko'rib chiqiladi. Mazkur Ilmiy kengashga yakuniy davlat attestasiyasi komissiyalari raislari taklif qilinadi.

V. YAKUNIY QOIDALAR

31. Mazkur Nizomda belgilangan qoidalar bo'yicha nizolar qonun hujjalariiga muvofiq hal qilinadi.

32. Ushbu Nizom O'zbekiston aloqa va axborotlashirish agentligi, "O'zbekiston temir yo'llari" DAK, Davlat soliq qo'mitasi, Badiy akademiya, Navoiy kon-metallurgiya kombinati, Xalq ta'limi vazirligi, Sog'liqi saqlash vazirligi, Qishloq va suv xo'jaligi vazirligi, Madaniyat vazirligi, Tashqi ishtar vazirligi va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Davlat test markazi bilan kelishilgan.

"O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami", 2009 yil, 23-son, 267-modda.

60212000 – Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'limi yo'nalishi bitiruvchilari uchun ixtisoslik fanlaridan Yakuniy davlat attestasiyasi sinovi og'zaki ishlarni

BAHOLASH MEZONLARI

Ixtisoslik fanlaridan bakalavriat yo'nalishlariga yakuniy davlat attestasiyasi sinovi og'zaki shakilda o'tkaziladi. Har bir variant 4 savoldan iborat. Variantdagi 4 ta savol 5 baho tizimida baholanadi.

Har bir savolga javob to'g'ri va to'liq yorilisa, madaniyat va san'at sohasiga doir zamонавиғи назарияларни bilishi, mustaqil, aniq fikrlar asosida muammolarga ijodiy yondashgan holda yoriltsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi 5 (besh) baho bilan baholanadi.

Savolga to'g'ri javob bersa, ilmiy-amaliy jihatdan asosli mantiqli yorilgan bo'lsa, biroq bugungi kundagi madaniyat va san'at sohasidagi jarayon bilan bog'lashda ayrim noaniqliklarga yo'i qo'yilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi 4 (to'rt) baho bilan baholanadi.

Savolga asossan to'g'ri javob bersa, biroq quvilgan masalaning mohiyati, mazmuni, natijalari yuzakki yoriltsa, fikr-mushohada bayonida tarqoqlik kuzatilsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi 3 (uch) baho bilan baholanadi.

Savolga javoblar noto'g'ri bersa, o'quv adabiyotidan so'zma-so'z

ko'chirilgan bo'lsa yoki savollarga, umuman, javob bermasa, o'zlashtirish ko'rsatkichi 2 (ikki) baho bilan baholanadi.

T.r.	Baho	Bakalavr talabasining bilim darajasi
1	5 (besh) 23-25- (ball) har bir savol uchun	Quyilgan savollar mazmunan aniq yoritilib, siyosiy islohotlar va jarayonlarning mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan. O'zbekistonda ta'lif va tarbiya sohasidagi islohotlar tahlili va ularning amaliy samaralarini, natijalarini va hayoغا tafbiq etilishi bo'yicha mustaqil, ijodiy fikr mavjudligi. Javoblarda manqiy yaxlitlikka erishilgan va umumiy xulosalar qilingan.
2	4 (to'rt) 18-22-ball har bir savol uchun	Javob to'g'ri yoritilgan, unda siyosiy bilimlar asosli yoritilgan, ammo sana va sonlarda chalkashliklarga yo'l quyilgan. Javobda talabaning mustaqil mushohada yuritish qobiliyati sezildi. Ijodiy yondashuv mavjud.
3	3 (uch) 15-17-ball har bir savol uchun	Savolga javobda masalaning mohiyatini tushunilgan, ammo Fikrlar bayonida tarqoqlik kuzatiladi. Javoblarda mantiqiylik tamoyili buzilgan. Tasavvurga ega, lekin tahlil yetarli emas.
4	2 (ikki) 0-14-ball har bir savol uchun	Savol bo'yicha aniq tasavvurga ega emas. Ummuman javob bermagan. Noto'g'ri javob va ma'lumot berilgan. O'quv adabiyotidan aynan so'zmaso'z ko'chirilgan

- 60212000 – Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'limi yo'nalishi bitiruvchilarini uchun ixtisoslik fanlaridan Yakkuniy davlat attestatsiyasi sinovi savollari
- 1.14. Senariyinavislik va madaniy-ommaviy tadbirlarni tashkil etish fani bo'yicha:
1. Madaniy ommaviy tadbirlarning paydo bo'lishi jamiyatdagi o'rni va ahamiyati ularning turlari haqida ma'lumot bering?
 2. Ssenariy va uning turlari haqida ma'lumot bering?
 3. Kompazition qurilish (kirish, voqealar rivoji, tugun, qaramaqshilik, kulminatsiya va final) ularni izohlang?
 4. Pralog va epilog deganda nimqani tushunasiz, ular qanday bo'lishi kerak?

5. Teatrlashtirilgan tomosha deganda nimani tushunasi va u qanday xususiyatlarga ega bo'lishi talab etiladi?
6. Madaniy tadbirlarda saxna ko'rinishlarni yozish tartibi qanday?
7. Badiy va hijatlari materiallar sintezi deganda niman tushunasi?
8. Predmetlar nomidan monolog tayyorlash nima degani. O'z ijodingizda misol keltiring?
9. Ssenariy yozishgacha bo'lgan qadam istedodli ssenarist nimalar qilishi kerak?
10. Qog'ozdan sahnaga! Rejissoring sahnalashtirish rejası nima uni ichiga nimalar kiradi?
11. Turli noananaviy kengliklari uchun alohida ssenariylar yaratish deganda niman tushunasi?
12. Maydon tomoshalarida bloklar bilan ishlash ular uchun ssenariylar yozish hamda ularning chiqishlarini tashkil etish jarayoni haqida umumiy tushuncha bering?
13. Ssenariyda maydonga mazmun berish usullarini qo'llash deganda niman tushunasi?
14. Ssenariy yozishda san'at turlaridan foydalanish xususiyatlari deganda niman tushunasi?
15. Madaniy va ommaviy tadbirlarda musiqiy bezak va shovqinlardan foydalanish haqida ma'lumot bering?
16. Madaniy tadbirlarda rejissor va ssenarist hamkorligi.
17. Yozuvchiлик qobiliyatini shakllantirish uchun nimalar qilish kerak?
18. Rejissorlar faoliyatini o'rganish K. Stenislavskiy kechinma san'ati haqida...?
19. Rejissorlar faoliyatini o'rganish. Meyrxold biomexanikasi haqida...?
20. Rejissoring sahnalashtirish rejasi ichiga nimalar kiradi?
21. Badiiy asar tahlilhaqida tushuncha bering va misol keltiring?
22. Ijodiy hamkorlik jarayoni rejissor, matn, rassom va bastakorlar haqida?
23. Madaniy va ommaviy tadbirlarni tashkil etishning o'iga xosligi nimada?
24. Madaniy va ommaviy tadbirlar taskilotchisi qanday bo'lishi kerak va uning vazifasi nimalardan iborat?
25. Madaniy ommaviy tadbirlarni tashkil etishda ommaviylik ixtiyorilik va adolatiylik tamoyillari haqida tushunchangiz?
26. Ommaviy madaniy tadbirlarda kompazition tuzilish haqida ma'lumot bering?
27. Ommaviy va badiiy sport tadbirlari va ularning o'tqizilish tartibi haqida ma'lumot bering?
28. Mizansenna so 'zi qanday ma 'noni anglatadi ? Mizanssenaning qanday turlarini bilasiz?
30. Inssenirovka tushunchasi va uning turlari haqida ma'lumot bering.
31. Badiy asar hikoya tanlang va inssenirovka yordamida pyesa holatiga keltiring.

32. Sahnalashirish asostari nimani nimaga va qanday sahnalashirish kerak?
33. Obraz nima va u qanday yaralad?
34. Tear va bayram tadbirlari rejsursasining o'zigaoslik va o'xshash jihatlar.
- Ulardan kimlarni taniyisz?
35. Rejissor va aktyorlik san'ati uyg'unligi haqida nima deya olasiz?
36. Mavdon va teatrdan ommaviy sahnalarining o'mni va ahamiyati nimlardan iborat?
37. Mizanssenalar ustida ishash jarayonida rejissoring funksiyalari nimalardan iborat?
38. Etyud nima va uning aktyor tarbiyasi vositasi sifatida nimalar deya olasiz?
39. Etyud yaratish usullari va uning turlari haqida ma'lumot bering?
40. Rejissor va aktyorlikka oid mashqlardan nimalarni bilasiz?
41. Turli janlar ustida ishlasning o'zigaosligi nimada?
42. Bayramlar madaniy ommaviy tadbirlarning olij shakli sifatida. (bayramlar tarixi va turlari haqida ma'lumot bering)
43. Bayramlar haqida buyuk mutafakkirlarimizning fikrlari.
44. Milliy va dunyo bayramlari haqida fikr yuriting o'xshash jihatlar, kamchilik va yutuqlar haqida fikringizni bayon eting.
45. Bloklarga ajratish va ularning chiqish jarayonlarini tashkil etish jarayoni haqida ma'lumot bering.
46. Mavzu va g'oya tushunchalarining sahnalashirish jarayonida funksiyalari nimalarda iborat?
47. G'oyaviy ko'priq nima? MISOLLAR KELTIRING!
48. G'oyaviy talqin nima? Tarbiyaviy ahloqiy ko'ngilochar mavzularda g'oyaviy talqin.
49. Repertuar nima va u qayerlaeda bo'ldi uning talablari qanday?
50. Madaniy- ommaviy tadbirlarda musiqa va shovqinlardan foydalanish haqida ma'lumot bering?
- 51 "Madaniy tadbirlarda so'z sanati" sohaning qaysi bo'g'inlariда qanday foydalanijadi?
52. Madaniy tadbirlarda texnik vositalardan foydalanish jarayoni haqida ma'lumot bering?
53. Ijodiy jamoalarining tomosha va konsertlarini tashkilleshtirish qanday kechadi?
- 2.15. Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish asostari fani bo'yicha:
- O'zbekistonda madaniyat va san'at sohasi faoliyatining rivojanishi.
 - 2017-2021 yillarga mo'jallangan Harakatlar strategyysi-ijtimoiy rivojanishning dasurilamali.
 - Madaniyat va san'at sohasi boshqaruvning tarixiy-ilmiy maktabları.
4. Boshqaruvning xorijiy modelari.
- 5 . Boshqaruv va menejment.
6. Boshqaruvda axborot va kommunikasiyalar.
7. Boshqaruv qarorlari.
8. Boshqaruv jarayonlari va samaradorligi.
9. Madaniyat va san'at sohasida menejment tizimi.
10. Meneger tushunchasi.
11. Shaxsiy va ishga doir sifatlar.
12. Zamonaliv menejer sifatlar.
13. Meneger faoliyatini rejalashirish va tashkil qilish.
14. Ishga doir etika va etiket.
15. Meneger va yetakchi.
16. Boshqaruv mehnatini ijtimiy-jidovy tashkil etish.
17. Rahbarning o'zini-o'zi boshqarishi.
18. San'at sohasi menejmenti va uning nazariy asoslar.
19. Madaniyat va san'at menejmenti va unga mental omillar ta'siri.
20. Madaniyat va san'at menejmentining istiqboldagi rivojanish imkoniyatlari.
21. O'zbekistonda madaniyat va san'at muassasalarini boshqarish siyosati va tizimi.
22. Madaniyat va san'at sohasiga oid tashkilii-huquqiy, meyoriy hujatlar.
23. Teatrlar faoliyatini tashkil etish va boshqarish.
24. Muzeylar va ko'rgazma zallari faoliyatini tashkil etish va boshqarish.
25. Konser tashkilotlari va badiy jamoalar faoliyatini boshqarish.
26. Havaskorlik badiy jamoalarini va to'garaklari faoliyatini boshqarish.
27. Tasviriy san'at galereyalarini boshqarish.
28. Madaniyat va san'at taraqqiyotida transformatsion jarayonlar.
29. Nodavlat va jamoat tashkilotlari faoliyatini va ijodiy jamoalarini boshqarish.
30. O'zbekistonda madaniyat va san'at boshqaruv.
31. Madaniyat va san'at sohasi boshqaruvning tashkilii-huquqiy asoslar.
32. O'zbekistonda madaniyat va san'at sohasi rivojanishining transformatsion jarayonlari.
33. 2016-2019 yillardagi madaniyat va san'at sohasi faoliyatidagi islohotlarning mazmun-mohiyati.
34. Musiqiy ta'lim va kadrlar tayyorlash tizimi muammolari.
35. "Do'stlik klublari" faoliyat.
36. Kitob mahsulotlarini chop etish va tarqatish tizimini rivojlanish.
37. Kitob mutolaasi va kitobxonlik madaniyatini oshirish hamda targ'ibot qilish.
38. Soha rivoji yo'lidagi innovation g'oyalar.
39. Madaniyat va san'at sohasi taraqqiyotida xorijlik va milliy ekspertlar nigohi.

40. O'zbek maqom, baxshichilik, milliy hunarnamechilik mabtablarining o'ziga xos xususiyatlari.
41. Madaniyat va san'at muassasalarida ma'naviy-ma'riffy ishlarni tashkil etish.
42. Madaniyat va san'at muassasalarida ma'naviy-ma'riffy ishlar samaradorligini oshirish borasida yangicha tamoyillar.
43. "Jaholatga qarshi ma'rifat" g'oyasi asosidagi tadbirlar tizimini tashkil qilishda sohanting keksa avlod vakillari ibrati.
44. Madaniyat markazlarning yangicha ish uslublari.
45. Havaskorlik san'ati va nomoddiy madaniy metosni keng targ'ib qilish vositalari va usullari.
46. Madaniyat va san'at sohasida innovation g'oyalar.
47. Ijodiy imthonalar – iste'dodlarni tanlab olishning kreativ tamoyili.
48. "Sharq taronalar" Xalqaro festivalining o'zbek va jahon san'ati taraqqiyotidagi o'mi.
49. Maqom san'ati-milliy qadriyatlarning timsoli sifatida.
50. O'zbekistonda yaratilgan baxshichilik maktabi asoslari.

1.18. Madaniyat va san'at sohasi marketingi va menejmenti fani bo'yicha:

- "San'at menejmenti va marketingi" fanining mazmuni va mohiyati. Fanning maqsad va vazifalari.
 - Menejment ob'ehti va sub'ehti.
 - Menejment va marketing fani foydalananadigan usullar.
 - Qadimgi amaliyot - yangi fan. Boshqaruvning fan sohasi kabi evolyusiyasi.
 - Eski va zamonaivy tashkilotlarni taqposlash.
 - Boshqarishga sistemalashirilgan qarash. Boshqaruvga yondashuvlar.
 - Jarayon kabi yondashuv. (Tartibili yondashuv. Vaziyatli yondashuv.)
 - Xalq musiqasi sahnasining yonalishi. Xalq dramasi janrlarining paydo bo'lishi ("bobolar", xalq qo'shiqchilar, sirk san'ati ustalari)
 - Professional estrada janrlarining paydo bo'lishi.
 - Boshqaruvning asosiy tarkibiy elementlari: rejalashish, tashkil etish, motivatsiya, nazorat.
 - San'at sohasidagi menejment badiy qadriyatlarni (moddiy va ma'naviy) yaratish jarayonini boshqarish funksiyalarini bajarishga yordam beradigan maxsus biim sohasi sifatida.
 - Madaniy xizmatlar bozoriga mualliflar, rejissorlar, ijrochilar va boshqalamning ijodiy faoliyatini natijalarini ilgari surish.
 - Tashkilot turlari: rasmiy va norasniy.
 - Tashkilotlarning umumiy tavsiyi.
- Tashqi muhitiga bog'lilik, gorizontal mehnat taqsimoti, vertikal mehnat taqsimoti.
 - Firmani boshqarish darajalari: institutsional (top menejer, bosh direktor, kengash), rahbariy (direktsiya, boshqarma boshliqlari), texnik (bo'lmlar, guruuhlar, jamoalar boshliqlari).
 - San'at menejeri boshqaruv rollarining tavsifi (bosh menejer, lider, aloqa bog'lovchi)
 - Inson resurslarini boshqarishning strategik alamiyati va maqsadlari.
 - Motivatsiya asoslari.
 - San'at sohasida personalni boshqarishning o'ziga xos xususiyatlari.
 - Ijodiy jamoada motivatsion differentsiatsiya.
 - Axborotning boshqaruv jarayonida tutgan o'mi.
 - Axborot turlari. Iqtisodiy, ijtimoiy, statistik, moliyaviy, siyosiy, operativ va boshqa axborot turlari haqida.
 - Tashqi va ichki axborot.
 - Axborot bilan ishtashni tashkil etish.
 - Axborot tizimi haqida tushuncha: kiritish, ishlov berish, chiqarish, teskari aloqa.
 - Biznes axborot tizimlari. Elektron tijorat. Axborot tizimlarining rivojanlanish bosqichlari.
 - Axborot tizimidagi jarayonlar va ularni joriy etish.
 - Axborot tizimida tashkilotni boshqaruv tuzilmasi.
 - Axborot bilan kommunikatsiyaning o'zaro bog'liqligi haqida.
 - Bozorni o'rganishda axborot ahamiyati.
 - Loyiha menejmenti.
 - Loyihaning tematik xususiyatini, joylashuvi, amalga oshirilish davriyiligi, moliyalashtirish hajmi, loyihaning bozor yo'nalishini hisobga olishning ahamiyati.
 - Intellektual mulkni himoya qilish art-menejer faoliyatining eng muhim sohasi sifatida.
 - O'zbekiston Respublikasining "Mualliflik huquqi va turdosh huquqlar to'g'risida" qonuni.
 - Jismony va yuridik shaxslar.
 - Mualliflik huquqi va turdosh huquqlarni himoya qilishning fuqarolik va boshqa choralar.
 - Mualliflik huquqi va turdosh huquqlar buzi'gan taqdirda da'veoni ta'minlash usullari.
 - Bozor iqtisodiyoti sharoitiда muzeylarning rivojanish xususiyatlari.
 - Muzey menejmentining rivojanish tarixi.
 - Zamonaivy muzey faoliyatini tashkil etish.

42. Zamonaqiy nuzeyning tashkiliy tuzilish xususiyatlari.
43. Nuzey menejmentini rivojlantirish yo`nalishlari.
44. Marketing muhitini tushunchasi va mohiyati.
45. Korxona mikro-muhiti. Korxona makro-muhiti.
46. Shou-biznes sohasidagi tijorat faoliyatining tarkibi: marketing va reklama.
47. Marketing tizimida tovar tushunchasi, tovar siyosati va uning o`rni.
48. Yangi tovar ishlab chiqarish strategiyasi.
49. Tovarning hayotiy davri va bosqichlari.
50. Xaridor va narx. Mediator va narx. Rassom va narx.
51. Marketing va san`at tushunchasi hamda uning mohiyati.
52. Ijtimoiy marketing.
53. Marketing kontsepsiylari va ularning evolyutsiyasi.
54. Marketingning funksiyalari va tamoyillari.
55. Alt-meneger marketing faoliyatining asosiy yo`nalishlari.

1.20. O`zbekiston nomoddiy madaniy merozi fani bo'yicha:

1. NNM muhofazasining zaturati, uning mohiyati va sohalari.
2. Ijrochilik san`ati.
3. Xalq tomosha san`ati.
4. O`zlikni namoyon qilishning og`zaki shakl va an`analari.
5. O`zbek xalq qo'shiqlari.
6. O`zbek xalq maqol va matallari. Topishmoqlar.
7. O`zbek xalq nasri poetikasi.
8. O`zbek xalq dostonlari.
9. Xalq urf-odat bayramlari tasnifi.
10. Urf-odat, marosim va bayramlarning kelib chiqish tarixi va o`ziga xos xususiyatlari.
11. Nomoddiy madaniy merozi o`rganishda "Avesto"ning o`rni.
12. Bolalik davri bilan bog`liq urf-odat va marosimlar.
13. Nikoh to`y marosimlari.
14. Diniy marosim va urf-odatlar.
15. Mavsum bilan bog`liq urf-odat va marosimlar.
16. An`anaviy hunarmandchilik bilan bog`liq bilim va ko`nikmalar.
17. O`zzbek xalq kulolchilik san`ati.
18. Mato bilan bog`liq hunarmandchilik turlari.
19. Kashtado`zlik san`ati.
20. Metalga ishlov berish san`ati.
21. Zardo`zlik san`ati.
22. Xalq me'morchiлик san`ati.

23. Yoq`och o`ymakorlik san`ati.
24. Tabiat va koinot bilan bog`liq urf odatlar.
25. Nomoddiy madany meroz muhofazasida mahalliy tajriba.
26. Chorvachilik bilan bog`liq bilim va ko`nikmalar.
27. Delhqonchilik va bog`dorchilik bilan bog`liq bilim va ko`nikmalar.
28. An`anaviy xalq tabobati.
29. Milliy liboslarda xalq turmush tarzining aks etishi.
30. Milliy taomlar bilan bog`liq an`analari.

1.25. Madaniyat markazlari ishi fani bo'yicha:

1. Madaniyat markazlarining boshqaruvi tizimi.
2. Madaniyat markazlari Nizomi.

3. Madaniyat markazlari xodimlarining vazifalari.
4. Madaniyat markazlarda aholining turli qattamlariga differensial yondashuv.
5. Madaniyat markazlarda keksa avlod auditoriyasi.
6. Madaniyat markazlari xotin qizlar, o'smirlar, bolalar auditoriyasi.
7. Madaniyat markazlari madaniy-ma'rifiy muassasa sifatida.
8. Madaniyat markazlari aholining ijodiy qobiliyatini shakllantiruvchi obyekt sifatida.

9. Madaniyat markazlari bilim va ma'rifat maskani.

10. Madaniyat markazlarida istiqbolli ish rejia. Hamkorlik ish rejalar.
11. Madaniyat markazlarda mavsumiy ish rejalar.

12. Madaniyat markazlarda oylik ish rejalar.
13. Madaniyat markazlarda madaniy tadbir senaryysi.

14. Madaniyat markazlarda sahma tadbirleri turlari va usullari.
15. Madaniyat markazlarda illyustrativ va teatralshitirigan madaniy tadbirlar.
16. Madaniyat markazlarda maydon tomoshalarini tashkil etishning o`ziga xos xususiyatlari.
17. Madaniyat markazlarda maydon tomoshalarini tashkil etishning o`ziga xos xususiyatlari.
18. Madaniyat markazlarda madaniy-ommaviy tadbirlar.

19. Bayramlar klassifikatsiyasi.
20. Madaniyat markazlarda festivallar, ko'rik tanlovlari va sport bayramlarini tashkil etish.
21. Insoniyatning ijodkorlik tuyg'ularini shakllantirish omillari.
22. Qiziqishlar va qobiliyat mutanosibligi.
23. Iqtidor va qobiliyat.
24. Madaniyat markazlarda professional jamoalar bilan hamkorlikni tashkil etish jarayonlari.
25. Madaniyat markazlarining konsert tashkilotlari bilan hamkorlik.

26. Madaniyat markazlarida teatrlar va badiiy jamoalar bilan hamkorlik.
27. Madaniyat markazlarida badiiy havaskorilik to'garaklari turari.
28. Madaniyat markazlarida badiiy havaskorilik to'garaklari tashkil etishning zamonaviy metodlari.
29. Madaniyat markazlarida to'garak qatnashchilari bilan pedagogik jarayon.
30. Madaniyat markazlarida pulifik kurslarni tashkil etish usullari.
31. Madaniyat markazlarida ma'rify kurslarni tashkil etish.
32. Madaniyat markazlarida maishiy kurslarni tashkil etish.
33. Madaniyat markazlarida hududiy nomoddiy meroслarni o'rganish.
34. Madaniyat markazlarida nomoddiy madaniy meros targ'iboti.
35. Madaniyat markazlarida milliy urf-odat va an'analar targ'iboti.
36. Madaniyat markazlarining davlat byudjetidan ta'minoti.
37. Madaniyat markazlarining davlat byudjetidan ta'minoti.
38. Madaniyat markazlarida vasiylilik va homiyilik daromadlari.
39. Madaniyat markazlarining oylik hisobotlari.
40. Madaniyat markazlarining mavsumiy hisobotlari.
41. Madaniyat markazlarining yillik hisobotlari.
42. Mamlakatimizni yangilash va modernizatsiya qiliшhing bugungi yangi bosqichida madaniyat va san'atning hayotimizdag'i o'mni va ahamiyati.
43. Madaniyat va san'at muassasalari faoliyatini tashkil etish va samaradorligini oshirish borasidagi qonunchilikni takomillashtirish.
44. Madaniyat va san'at muassasalarda ijodiy jarayonlar uchun qulayliklar yaratish.
45. Madaniyat va sport sohasida bosiqaruв tizimini yanada takomillashtirish chorat-tadbirlari to'g'risidagi prezident Farmoni.
46. Madaniyat va san'at sohasini yanaada rivojantirish va takomillashtirishga doir chorat-tadbirlar to'g'risidagi Prezident qarori.
47. "Obod qishloq", "Obod mahalla". "Yoshlar kelajagimiz" davlat dasturlari.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

Rahbariy adabiyotlar:

- Mirziyoyev Sh.M. Tanoqdiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bodishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bagishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, Nel 1.
- Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birlgilikda barpo etamiz. - T.: "O'zbekiston", 2016. - 56 b.

- Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 48 b.
- Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizi mard va olyjanob xalqimiz bilan quramiz. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b.

Asosiy adabiyotlar:

- A. Haydarov – Madaniyat va san'at sohasini boshqarish asoslari" 123-bet. T.; "Kamalak" nashriyoti, 2019 yil.
- Nazarbekov O.A – "Madaniyat va san'atsiz jamiyat rivojlanmaydi. Abdirahimova.M. – yoshlar o'tasida kitobxonlik va mutola-madaniyatini yuksaltirish va uning o'ziga xos xususiyatlari/viewer. cyberleninka.ru
- Rustamov V. – "Zamonaviy bayramlar rejissurasi muammolar". O'zbekiston faylasufi milliy jamiyati nashriyoti., T.: 2013 y.
- Rustamov V. – Senariynavislik mahorati., Toshkent: 2017 y.
- Qoraboyev U. H. Badiiy-ommaviy tadbirlar –T. O'qituvchi, 1986.
- Ahmedov F.E. Ommaviy bayramlar rejissurasi asoslari. Toshkent, Aloqachi, 2008, 223 bet
- Muhammad H. Ssenariynavislik asoslari. Toshkent, Fan va texnologiya, 2008, 3 bet
- Azizzxo'jayev A, Aminov M, Damirov T. va b. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi. 8-jild. Sonoma – To'ytipa. Tahrir hay'ati: Toshkent, O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi Davlat ilmiy nashriyoti, 2004, 188 bet
- Mamatqosimov J.A. Ommaviy bayramlar rejissurasi sahna madaniyati. Toshkent, Fan va texnologiya, 2009, 24 bet
- Ап. Д.Н. Основы драматургии и сценарного мастерства. Ленинград, 1991, Стр. 23
- Qurbanov Sh, Saidov H, Ahlidinov R. Barkamol avlod orzusi. To'plam.- Toshkent, 1999 yil.
- Begmatov A., Rustanova R. Milliy g'oya targ'iboti va madaniy-ma'rify tadbirlar. –T.: «Ma'naviyat», 2007.- 64 b.
- Zaripov K.Z. O'quvchilar malakasini oshirishda maktab rahbarlarining roli. – Toshkent. O'qituvchi, 1993 yil.
- Mirqosimov M. Maktabni bosiqarishning nazariy va pedagogik asoslari. Toshkent: O'qituvchi, 1993 yil.
- Olimov Sh.Sh. Sinfdan tashqari ta'lif-tarbiyaviy ishlar o'quvchilar axloqiy-estetik idealini shakllantirishdagi o'mni. Xalq ta'limi jurnali. 2000 yil 5-soni.
- Munavvarov A.Q Pedagogika. Toshkent.: O'qituvchi, 1996.
- Quronov M. va boshqalar. Tadbir samaradorligining o'n sharti.- T.: «Istiqlol», 2006.- 24 bet.
- Qoraboyev U, Soatov G. "O'zbekiston madaniyati" Toshkent-2011

20. Pulatov T. O'zbekistonda iqlisodiy o'sishni molivaviy ta'minlashning bozirgi zamon muammolari. A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. - Toshkent: 2003.
21. Xolmo'minov M. Madaniyat markazlari faoliyatini moliyalashtirishning asosiy omillari.
22. Xolmo'minov M. - "2017- 2022-yillard mobaynida madaniyat va san'at sohasida amalga oshirilgan ishlar sarhisoli" – Oriental Art and Culture" Scientific-methodical Journal Volume 3 Issue 2 / June 2022.
23. Haydarov A. Madaniyat - milliy yuksalish poydevori. - Toshkent: Oltin meros press, 2021. - B. 478-2
24. To'ychiyeva S. Madaniyat va san'atimiz rivojida zarsahifalar // Yangi O'zbekiston gazetası. - Toshkent: 2022. - B. 6.
25. Qodirov A. – Madaniyat va san'atga bo'lgan e'tibor davlat siyosatida.
26. Haydarov A. Milliy madaniyat renessans poydevori // Yangi O'zbekiston gazetası. - Toshkent: 2020. - B. 6
27. Mahmudov N. Xalqimiz ma'naviy olamini yanada yuksaltirishning mustahkam poydevori // Yangi O'zbekiston gazetası. - Toshkent: 2022. - B. 6.
28. Abu Nasr Forobiy. "Fozil odamlar shahri", Toshkent, G'afur G'ulom. Adabiyot va san'at nashriyoti", 1993.
29. Avlonyi A. Turkiy guliston yoxud axloq. Toshkent, 1993
30. Bekmurodov B., Quronboyev Q., Tangriyev L. Harakatlар strategiyasi asosida jadal tarraqqiyot va yangilanish sari. Toshkent. G'afur G'ulom. 2017
4. Strategic Innovation Management University of Exeter, John Bessant, 978-92-85513-9-5 2014.
31. Innovation Management, Institute for Innovation and Technology, prof. Borut Likar ISBN 978-91-90592-9-6, Sloveniya, 2013 180 p
32. Kaykovus. Qobusnoma. Toshkent. Yangi asr avlodli. 2018.
33. To'ychiyeva .S. Norbekov.A. Jitnoiy siyosiy faoliyat. Toshkent. Fan va texnologiyalar.(lotinda yoziladi).2010
34. Haydarov A. Madaniyat va san'at sohasini boshqarish asoslari. – Toshkent.G'ulom. 2016.
35. Strategic Innovation Management University of Exeter, John Bessant, 978-92-85513-9-5 2014.
36. Innovation Management, Institute for Innovation and Technology, prof. Borut Likar ISBN 978-91-90592-9-6, Sloveniya, 2013 180 p
37. Qosimova G. "Menejment nazarriyasি. Toshkent 2011.
38. Muxiddinov X.A., Sobirov A.A. "Boshqaruv nazarriyasi". 2008.
39. Zaynuddinov Sh.N. Menejment asoslari. Toshkent, Moliya 2006 y.
40. Abduraxmonov O.X. "Mehnat resursini boshqarish" Toshkent 2014.
41. Lapbigin YUN. Strategicheskiy menedjment. Uchebnoe posobie. - M.: Eksmo. 2010. - 432 s..
42. O.S.Vixanskiy A./Naumov. Menedjment. M., Vi'ssaya shkola, 2007 g.
43. I.M.Omarov. Rukovoditel v stile upravleniya kollektivom. M., Progress, 2004 g.
44. Idzikava. Yaponskiye metodi upravleniya kollektivom. M., Artiya, 2005 g.
45. Qosimova D.S. "Menejment asoslari", O'quv-uslubiy majmua.T.: TDU 2011,- 428
46. Menedjment. Uchebnoe posobie. - M.: KNORUS, 2010. - 496 s.
47. Nurimbetov.R. Menejment: Amaliy mashqlar. T., Musiqi, 2007. - 187 b.
48. Qosimova M.S., Irgashxo'jayeva Sh.J., Abdullaikova L.T., Muxidinova U.S., Yuldashev M.M. Strategik marketing.-T.: O'qituvchi, 2004.
49. Semenov A.S. Organizatsiya rabotti soveta direktorov aksionernogo obshestva. — M.: Sovetnik emtienta, 2007. — 184.
50. Morozov V.Yu. Osnovbi marketinga: Uchebnoye posobije. - 5-e izd., ispr. I dop. - M.: Izd. «Dashkov I.K.», 2006. - 148s.
51. Иштаев Г.В Основы продоцерства. Аудиовизуальная сфера - М.: ИОИМН, 2012. - 719 c.
52. Uolker O. Marketingovaya strategiya — M.: Vershina, 2006. -384 s.
53. Sayfullayev B., Yo'ldoshheva S. va boshqalar NMM va folklor ijro san'ati an'analari. O'quv qo'llanna. T. "Navro 'z", 2017. 215 b.
54. Jo'rayev M., Eshonqulov J. Folklorshunoslikka kirish. O'quv qo'llanna. T. "Barkamol fayz media", 2017. 180b.
55. Mirzayev T., Safarov O., O'rareva D., O'zbek xalq ijodi xretamatsiyasi. T., "Aloqachi", 2008. 100b.
56. Haydarov Z., Nomoddiy madaniy meros. Ma'ruzalar matni. Namangan., 2014 yil.
57. U. Qoraboyev. «Madaniy tadbirlar». T.: 2006.
58. Qoraboyev U.X. O'zbek xalq bayramlari.-Toshkent: O'qituvchi, 2002.
59. X.Muhammad Senariyavavislik asoslari. T.Fan va texnologiy, 2009.
60. V.Rustamov. Senariyavavislik mahorati. T.2016.
61. B.Axmedov. Adabiy va rejissyor Senariysi.T., 2008
62. X.Abdusamatov. Drama nazarriyasi. T. O'qituvchi, 2003.
63. B.Sayfullayev, V.Rustamov. Madaniy tadbirlami taskil etish mahorati. Toshkent: Fan va texnologiya. 2016.

Musiqi ijrochiligi va
madaniyat kafedrasи mudiri

T.I.Rajabov